

Рейтинговий звіт VUPB 001-009 short про оновлення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування:	Публічне акціонерне товариство «Український Професійний Банк»
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія:	оновлення
Дата визначення:	22.05.2007 р.
Дата оновлення:	14.03.2011 р.
Рівень кредитного рейтингу:	uaBBB+
Прогноз рейтингу:	стабільний

Наданий у результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Для проведення процедури оновлення кредитного рейтингу агентство «Кредит-Рейтинг» використовувало фінансову звітність ПАТ «УПБ» за 2009-2010 рр., а також внутрішню інформацію, надану Банком у ході рейтингового процесу.

Рейтинг ґрунтується на інформації, наданій самим об'єктом рейтингової оцінки, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні агентства та вважається надійною. Було проаналізовано інформацію щодо усіх істотних аспектів діяльності Банку. Дані балансу та звіту про фінансові результати наведено у Додатках до цього рейтингового звіту.

Визначення поточного рейтингу

Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом uaBBB характеризується ДОСТАТНЬОЮ кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності залежить від впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Знаки «+» та «-» позначають проміжні категорії (рівні) рейтингу відносно основних категорій (рівнів).

Стабільний прогноз вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

Рейтингова історія

Дата	22.05.2007	21.06.2007	11.10.2007	27.03.2008, 26.08.2008	24.03.2009, 28.08.2009	15.04.2010, 21.09.2010	14.03.2011
Рівень рейтингу	uaBBB-	uaBBB	uaBBB	uaBBB	uaBBB	uaBBB	uaBBB+
Прогноз	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія	визначення	підвищення	підтвердження	підтвердження	підтвердження	підтвердження	підвищення

Рівень кредитного рейтингу ПАТ «УПБ» підтримується:

- достатніми показниками капіталізації;
- високими показниками ліквідності та збалансованістю активів та пасивів за строками до погашення;
- прийнятною якістю кредитного портфеля: станом на початок 2011 року питома вага простроченої заборгованості в клієнтському кредитному портфелі складає 1,2%;
- високими показниками ефективності діяльності (за результатами 2010 року прибуток Банку склав 52,8 млн. грн.).

Рівень кредитного рейтингу ПАТ «УПБ» обмежується:

- концентрацією кредитного портфеля за основними позичальниками, що зумовлює залежність Банку від фінансового стану найбільших клієнтів та може негативно вплинути на ліквідність та капіталізацію;
- концентрацією ресурсної бази за основними кредиторами, що обмежує фінансову гнучкість Банку та підвищує ризик ліквідності;
- низькою діловою активністю та збереженням складної ситуації в окремих галузях економіки, що обмежує платоспроможний попит на кредитування та може негативно вплинути на фінансові показники Банку.

Основні фінансові показники

Показник	01.01.07	01.01.08	01.01.09	01.01.10	01.04.10	01.07.10	01.10.10	01.01.11
Активи, млн. грн.	626,51	1516,80	1813,19	2 208,27	2 266,65	2 310,00	2 525,15	2 579,51
Кредитно-інвестиційний портфель, скоригований на суму резервів, млн. грн.	479,52	1226,30	1636,20	1 794,75	1 934,71	1 937,03	2 158,81	2 206,47
Кошти клієнтів, млн. грн.	369,79	840,76	991,67	979,08	1 086,62	1 159,82	1 395,70	1 554,06
Власний капітал, млн. грн.	201,97	213,65	443,18	460,43	472,96	449,56	583,81	598,42
Доходи, млн. грн.	67,14	134,61	307,83	334,28	90,91	187,98	286,62	393,15
Витрати, млн. грн.	60,68	118,83	265,01	317,04	78,38	161,60	246,74	340,32
Чистий операційний дохід, млн. грн.	31,86	59,88	135,42	122,17	32,03	67,85	107,43	148,54
Прибуток до сплати податку, млн. грн.	8,83	21,78	53,63	23,63	16,23	33,00	53,69	68,28
Чистий прибуток, млн. грн.	6,46	15,78	42,83	17,25	12,54	26,38	39,88	52,83
Доходність активів (ROA) ¹ , %	1,03	1,04	2,36	0,78	-	-	-	2,05
Доходність капіталу (ROE) ² , %	3,20	7,39	9,66	3,75	-	-	-	8,83

¹ Значення ROA на звітну дату

² Значення ROE на звітну дату

Резюме

Публічне акціонерне товариство «Український Професійний Банк» (надалі – ПАТ «УПБ» або Банк) працює на банківському ринку України понад 19 років та є правонаступником ТОВ «Мебліпромбанк». Станом на початок поточного року Банк посідає 54 місце серед 175 банків у рейтингу НБУ за розміром активів.

Основним акціонером Банку виступає ТОВ «Український інвестиційно-фінансовий альянс» (підконтрольне Голові Спостережної Ради ПАТ «УПБ» – Балущі Є. М.), частка якого в статутному капіталі Банку складає 98,75%. У III кварталі минулого року за рахунок внесків основного акціонера капітал Банку було збільшено на 120 млн. грн. – до 0,5 млрд. грн., що надало установі додаткового поштовху для подальшого розвитку та певною мірою сприяло зміцненню фінансової стабільності Банку.

Враховуючи негативні явища, що були зумовлені фінансовою кризою та продовжували мати місце у минулому році, ПАТ «УПБ» утримувався від збільшення кількості територіальних підрозділів Банку. Втім, вже до кінця поточного року Банк планує відкрити 17 відділень та, таким чином, мати точки продажу в кожній області України та АР Крим. Наразі Банк представлено Головним офісом та 32 відділеннями у 17 регіонах країни.

Протягом аналізованого півріччя Банк продовжував активно нарощувати власну клієнтську базу як за пасивними, так і за активними операціями. За липень-грудень 2010 року обсяг клієнтських коштів збільшився на третину, а кількість клієнтів перевищила 42 тис. осіб. Разом з цим, через відносно обмежену кількість клієнтів-юридичних осіб для Банку залишається характерною концентрація ресурсної бази та клієнтського кредитного портфеля.

Якість власного капіталу ПАТ «УПБ» є доброю: як і раніше, основу капіталу складають статутний капітал та резервні фонди. Рівень покриття активів та кредитно-інвестиційного портфеля власним капіталом є добрим та свідчить про достатній потенціал щодо подальшого розвитку банківської установи.

Зобов'язання Банку майже на 80% формуються з клієнтських коштів, більшість з яких залучено від фізичних осіб. Частка коштів, залучених від інших банків складає близько 15% зобов'язань установи – переважна більшість операцій є зустрічними або укладено на умовах SWAP. Протягом аналізованого періоду заборгованість ПАТ «УПБ» перед регулятором скоротилась удвічі та станом на 1 січня 2011 складає 97,5 млн. грн. Строк погашення кредиту рефінансування припадає на кінець III кварталу 2012 року.

У II півріччі минулого року в обігу перебували облігації Банку серій С-D. Облігації було повністю погашено відповідно до проспекту емісії (26 листопада 2010 року). Станом на початок поточного року Банк не має зобов'язань за розміщеними борговими цінними паперами. Диверсифікація ресурсної бази за основними кредиторами дещо погіршилась та є невисокою – станом на початок поточного року кошти 20 найбільших кредиторів формують 41% зобов'язань установи.

За рахунок залучення депозитів у значному обсязі від декількох корпоративних клієнтів в аналізованому періоді диверсифікація депозитного портфеля Банку за основними вкладниками дещо погіршилась, проте залишалась прийнятною. Понад 2/3 всіх вкладів представлено довгостроковими депозитами, що надає Банку можливість розміщувати залучені кошти на більш тривалий строк. Диверсифікація ресурсної бази за видами економічної діяльності також є задовільною.

За липень-грудень 2010 року обсяг чистих активів ПАТ «УПБ» збільшився на 12% – до 2,6 млрд. грн. Збільшення активів відбулось переважно за рахунок нарощення кредитних операцій. Високоліквідні активи підтримуються Банком в достатньому обсязі – на рівні понад 12% станом на 01.01.2011 р. За аналізоване півріччя ПАТ «УПБ» позбавилось інвестицій у облігації трьох емітентів різноманітних секторів економіки, що скоротило обсяг вкладень в недержавні цінні папери майже удвічі. Наразі портфель цінних паперів сформовано, насамперед, облігаціями підприємства будівельної галузі (65 млн. грн.), а також облігаціями вітчизняного банку (36,6 млн. грн.). Слід зазначити, що якість цінних паперів є прийнятною, втім низька диверсифікація портфеля та збереження складної ситуації в будівельній галузі певною мірою збільшують ризик зменшення вартості інвестованих активів за умови змін ринкових факторів. В свою чергу, позитивною тенденцією є збільшення обсягу інвестицій тимчасово вільних коштів у державні цінні папери (ОВДП).

В минулому році Банк фактично повністю призупинив надання кредитів фізичним особам, частка кредитів фізичним особам у структурі кредитного портфеля ПАТ «УПБ» залишається незначною – 7% станом на 1 січня 2011 року. В свою чергу, обсяг заборгованості корпоративних клієнтів дедалі зростає. Переважну більшість кредитів надано в національній валюті, що певною мірою зменшує ризик погіршення платіжної дисципліни позичальників через можливі ризики курсових коливань. Втім, кредитний ризик посилюється високою концентрацією кредитного портфеля за основними позичальниками, що у разі різкого погіршення фінансового стану у одного або декількох великих позичальників може призвести до різкого зниження якості кредитного портфеля та чинити суттєвий тиск на ліквідність банківської установи через розбалансування платіжного календаря. Так, станом на початок 2011 року на 20 великих позичальників припадає понад 2/3 всього кредитного портфеля, або 240% капіталу I рівня.

В свою чергу, слід зазначити покращення диверсифікації кредитного портфеля за видами економічної діяльності: за аналізоване півріччя частка кредитів, що надані підприємствам, які займаються будівництвом, а також операціями з нерухомим майном, орендою тощо, скоротилась з 48% до 31% заборгованості юридичних осіб.

Наразі якість кредитного портфеля є доброю – частка простроченої заборгованості, а також заборгованості, що за категорією ризику класифікована Банком як «сумнівна» та «безнадійна» є незначною (1,2% та 3,2% відповідно). Рівень резервування свідчить про достатній обсяг сформованих резервів, проте враховуючи значну концентрацію кредитного портфеля не виключено, що у разі погіршення фінансового стану окремих позичальників, може виникнути необхідність у збільшенні відрахувань до резервів установи під активні операції.

Показники ліквідності підтримуються Банком на доброму рівні. Як і раніше, залежності ПАТ «УПБ» від коштів інших банків не спостерігається – сальдо за міжбанківськими операціями є активним та станом на початок поточного року складає 5,5% зобов'язань. Станом на кінець 2010 року невідповідність активів та пасивів Банку за строками до погашення в окремих періодах, в тому числі до 1 місяця та до 1 року, перевищувала 10% активів установи. Втім, ризику ліквідності такі розриви не створюють – GAP розриви є додатними. Проте, ліквідність певною мірою обмежується концентрацією ресурсної бази за основними кредиторами.

Наразі показники ефективності діяльності ПАТ «УПБ» перебувають на високому рівні – зокрема, значення чистої процентної маржі (за даними Банку) станом на початок 2011 року складає 6,8%, а коефіцієнт ефективності діяльності перевищує 230%. Обсяг чистого прибутку ПАТ «УПБ» за минулий рік є найбільшим за історію існування банківської установи та складає майже 53 млн. грн. Втім, не виключено, що погіршення економічної ситуації може негативно вплинути на показники прибутковості Банку. Зазначені ризики посилюються високими концентраціями ресурсної бази та кредитного портфеля за окремими контрагентами. Разом з цим, слід зазначити, що всебічна підтримка акціонерів певним чином пом'якшує такі ризики та надає можливість утримувати фінансову стійкість.

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг ПАТ «УПБ» підвищено до рівня «aaBBB+», прогноз «стабільний».

Голова рейтингового комітету

О. К. Самойлова

Начальник відділу рейтингів фінансових установ

А. М. Коноплястий

Провідний фінансовий аналітик відділу рейтингів фінансових установ

О. В. Калашников

Додатки

Дані балансу ПАТ «УПБ», млн. грн.

Показник	01.01.2007	01.01.2008	01.01.2009	01.01.2010	01.04.2010	01.07.2010	01.10.2010	01.01.2011
Активи								
Готівкові кошти, банківські метали та залишки в НБУ	80,48	63,17	58,05	61,31	53,94	58,71	83,79	91,17
Казначейські та інші цінні папери (НБУ)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,32	34,79	40,90
Кошти в інших банках	146,01	417,71	200,54	467,17	458,89	463,59	431,33	506,06
Кредити клієнтам	388,51	894,70	1 374,66	1 507,62	1 583,73	1 605,13	1 807,60	1 878,76
Цінні папери	16,89	142,97	194,68	189,52	187,74	187,74	188,64	100,62
Довгострокові вкладення	7,57	18,03	27,26	57,70	56,27	49,02	48,03	49,19
Нараховані доходи	2,11	6,34	11,50	25,10	27,79	30,73	32,82	29,06
Резерви	-17,42	-28,12	-62,51	-105,53	-108,88	-114,06	-119,85	-128,05
Інші активи	2,37	1,99	9,00	5,38	7,17	21,82	18,00	11,79
Разом активів	626,51	1 516,80	1 813,19	2 208,27	2 266,65	2 310,00	2 525,15	2 579,51
Зобов'язання								
Заборгованість перед НБУ	0,00	0,00	140,50	209,00	195,00	183,50	129,00	97,50
Кошти банків	50,58	333,48	199,28	497,95	448,21	346,34	353,77	300,04
Кошти бюджету та позабюджетних фондів	0,00	7,05	7,12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Кошти суб'єктів господарювання	167,28	416,90	328,59	311,58	369,36	369,47	483,13	609,81
Кошти фізичних осіб	202,50	416,82	655,97	667,50	717,25	790,35	912,57	944,25
Боргові цінні папери	0,00	116,50	23,28	28,78	30,02	24,82	29,34	0,00
Нараховані витрати	1,89	9,01	11,77	14,16	13,15	14,51	15,56	20,00
Інші зобов'язання	2,29	3,39	3,51	18,87	20,69	131,46	17,96	9,49
Разом зобов'язань	424,54	1 303,15	1 370,01	1 747,84	1 793,69	1 860,44	1 941,34	1 981,09
Власний капітал								
Сплачений статутний капітал	180,00	180,00	380,00	380,00	380,00	380,00	500,00	500,00
Загальні резерви, емісійні різниці та інші фонди банку	15,42	17,78	20,26	42,18	42,18	43,18	43,18	43,18
Результат минулих років	0,00	0,00	0,00	20,99	38,23	0,00	0,00	0,00
Результати переоцінки	0,09	0,09	0,09	0,01	0,01	0,01	0,75	2,41
Фінансовий результат поточного року	6,46	15,78	42,83	17,25	12,54	26,38	39,88	52,83
Всього власний капітал	201,97	213,65	443,18	460,43	472,96	449,56	583,81	598,42

Дані звіту про фінансові результати ПАТ «УПБ», млн. грн.

Показник	01.01.2007	01.01.2008	01.01.2009	01.01.2010	01.04.2010	01.07.2010	01.10.2010	01.01.2011
Процентні доходи	51,54	113,35	259,40	321,71	89,01	183,90	279,21	379,56
Комісійні доходи	10,61	15,89	20,17	19,22	3,97	7,68	12,09	16,90
Результат від торговельних операцій	4,52	6,08	26,36	1,71	1,06	1,40	1,92	3,24
Інші операційні доходи	0,47	-0,71	1,84	-8,51	-3,21	-5,09	-6,71	-6,73
Інші доходи	0,00	0,01	0,07	0,16	0,09	0,10	0,12	0,18
Повернення списаних активів	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Всього доходів	67,14	134,61	307,83	334,28	90,91	187,98	286,62	393,15
Показник	01.01.2007	01.01.2008	01.01.2009	01.01.2010	01.04.2010	01.07.2010	01.10.2010	01.01.2011
Процентні витрати	31,74	68,72	162,04	197,68	56,08	114,71	170,63	231,88
Комісійні витрати	0,90	1,31	1,86	3,85	1,04	1,51	2,05	2,75
Інші операційні витрати	2,64	4,69	8,45	10,42	1,67	3,82	6,40	9,81
Загальні адміністративні витрати	19,11	28,02	46,70	52,68	12,55	26,62	41,01	59,07
Відрахування в резерви	3,93	10,08	35,15	46,02	3,34	8,32	12,85	21,37
Податок на прибуток	2,37	6,00	10,80	6,38	3,69	6,62	13,81	15,45
Всього витрат	60,68	118,83	265,01	317,04	78,38	161,60	246,74	340,32
Показник	01.01.2007	01.01.2008	01.01.2009	01.01.2010	01.04.2010	01.07.2010	01.10.2010	01.01.2011
Фінансовий результат поточного року	6,46	15,78	42,83	17,25	12,54	26,38	39,88	52,83

